

ری

شهری به قدمت تاریخ

www.ketab.ir

علیرضا کورشلی

سرشناسه	:	کورش لی، علیرضا، ۱۳۵۰ - Koroshli, Alireza
عنوان و نام پدیدآور	:	ری، شهری به قدمت تاریخ / علیرضا کورش لی.
مشخصات نشر	:	تهران: نشر باهم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۰ ص: مصور(رنگی)، نقشه.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۳۶-۲۷-۳
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت: کتابنامه	:	ص. ۱۷۳-۱۸۰.
موضوع	:	ری — تاریخ: Rey (Iran)-- History
موضوع	:	ری — آثار تاریخی: Rey (Iran)--Antiquities
رده بندی کنگره	:	۲۰۸۹DSR
رده بندی دیویی	:	۱۲۶/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۲۳۴۸۲

ری، شهری به قدمت تاریخ

علیرضا کورش لی

طراح جلد: امیرمهدی کورش لی

چاپ: اول، ۱۴۰۰

چاپخانه: حیدری

تیراژ: ۲۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۳۶-۲۷-۳

تهران، خیابان منیری جاوید، کوچه وحید، پلاک ۱، طبقه ۴

۶۶۹۶۰۶۰۳ - ۶۶۴۱۳۷۲۶

تهران، شهرک اکباتان، فاز ۱، بازارچه شماره ۹

۴۴۶۵۱۵۹۴

سایت: www.samirpublication.com

ISBN: 978-622-7436-27-3

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۵.....	وقایع مهم در تاریخ ری
۱۷.....	وجه تسمیه
۱۹.....	پیشینه
۱۹.....	پیش از اسلام
۲۰.....	از ورود اسلام تا حمله مغول
۲۵.....	از دوره ایلخانیان تا پایان دوره قاجار
۲۹.....	دوره جدید
۳۳.....	باستان‌شناسی، هنر و معماری
۳۴.....	۱) تپه مرتضی گرد
۳۴.....	۲) محوطه باستانی کهریزک
۳۵.....	۳) دژ رشکان
۳۷.....	۴) قلعه گبری
۳۸.....	۵) چال ترخان (چال طرخان)
۳۹.....	۶) تپه میل
۴۴.....	۷) محوطه نجیر خالقی

۴۶	۸) برج طغرل
۵۲	۹) چشمه علی
۵۶	۱۰) حصار یا باروی ری
۶۰	۱۱) محوطه باستانی گورستان زیرین و زیرین
۶۱	۱۲) زندان هارون
۶۳	۱۳) یخچال طبیعی «کلین»
۶۶	۱۴) کاروانسرای شاه عباسی
۶۸	۱۵) تپه عشق آباد
۶۹	۱۶) تالاب عشق آباد
۷۱	۱۷) قلعه قاجاق
۷۴	محله‌های ری باستان
۷۸	کوچه‌ها و خیابان‌های ری
۸۰	دروازه‌های ری
۱۰۱	بازارهای ری
۱۰۲	مساجد ری
۱۰۵	بخش‌های ری
۱۰۵	۱. بخش مرکزی ری
۱۰۶	اسلام آباد
۱۰۷	علیان
۱۰۸	امین آباد
۱۰۹	برج اینانج (گورستان سلطنتی)
۱۱۰	مقبره بی بی شهربانو
۱۱۶	برج نقارخانه
۱۱۷	استودان گبرها (برج خاموشان)
۱۱۸	اندرمان
۱۲۰	بهشتی

۱۲۱		تقی آباد
۱۲۲		دولت آباد قیصریه
۱۲۳		عباس آباد
۱۲۳		علائین
۱۲۴		عمادآور
۱۲۴		غنی آباد
۱۲۴		فتح آباد
۱۲۴		قلعه عظیم آباد
۱۲۴		ولی آباد
۱۲۵		۲. بخش کهریزک
۱۲۷		اسماعیل آباد
۱۲۷		اسماعیل آباد معین
۱۲۷		بی بی مریم
۱۲۸		تورقوز آباد
۱۲۸		جلالیه
۱۲۸		جهان آباد
۱۲۸		حسین آباد گردنه
۱۲۸		خوراین
۱۲۹		خیر آباد
۱۲۹		درسون آباد
۱۳۰		دوتوهه سفلی
۱۳۰		ده توهه علیا
۱۳۱		دهنو
۱۳۱		سیدآباد
۱۳۱		شریف آباد
۱۳۱		قاسم آباد شورآباد

۱۳۱	قاسم آباد قنات شور
۱۳۲	قلعه سنگی
۱۳۲	قلعه سید
۱۳۲	قلعه شریفی
۱۳۲	قلعه شیخ
۱۳۲	قلعه نو چمن زمین
۱۳۲	عبدالله آباد اجاق
۱۳۳	عبدل آباد گردنه
۱۳۳	عظیم آباد
۱۳۳	قیصر آباد
۱۳۳	کبیر آباد
۱۳۳	کریم آباد موقوفه
۱۳۳	گل حصار
۱۳۴	مافتون
۱۳۴	محمد آباد امین
۱۳۵	محمد آباد چمبورک
۱۳۵	مهدی آباد
۱۳۵	۳. بخش فشافویه
۱۳۸	علی آباد موقوفه
۱۳۸	ابراهیم آباد
۱۳۸	آراد
۱۴۲	اسد آباد
۱۴۲	آشتهازان
۱۴۳	انیس آباد
۱۴۴	بوالقیطاس
۱۴۴	حاجی آباد

۱۴۴	حسین آباد
۱۴۴	حصار چوپان
۱۴۴	خانلق
۱۴۶	خمار آباد
۱۴۶	زلف آباد
۱۴۶	زیوان
۱۴۸	سلمان آباد
۱۴۸	شمس آباد
۱۴۸	صفر آباد
۱۴۸	عزیز آباد
۱۴۸	قلعه نو فشافویه
۱۴۸	قلعه محمد علی خان
۱۴۸	قنبر آباد
۱۵۰	کلین
۱۵۴	کنار گرد پایین
۱۵۶	کوشک
۱۵۹	محمد آباد
۱۵۹	ویحین بالا
۱۵۹	ویحین پایین
۱۵۹	یونس آباد
۱۶۰	۴. بخش قلعه نو
۱۶۰	فیروز آباد
۱۶۱	علی آباد قیصریه
۱۶۲	چاله طرخان
۱۶۲	حمید آباد
۱۶۲	ده خیر

مقدمه

شهرهای تاریخی، گنجینه‌های گرانبهائی مملو از رویدادها و حوادث، و در سطحی بالاتر، شهر تاریخی و تاریخ روی داده در آن، هر دو جزئی از سرمایه‌های فرهنگی یک جامعه هستند. ری سرزمینی است کهن.

پیدایش دشت ری به دوره چهارم زمین‌شناسی از دوره ژوراسیک بازمی‌گردد که این قدمت، بنابر مطالعات و حفاری‌های باستان‌شناسی اریک اشمیت در سال‌های ۱۳۳۴-۱۳۳۵، در محل تپه چشمه‌علی، به هزاره پنجم قبل از میلاد بازمی‌گردد. قدیمی‌ترین اثری که نام این شهر در آن دیده می‌شود کتیبه بیستون است. این کتیبه در سال ۵۱۹ قبل از میلاد نوشته شده است. این شهر را در آن وقت "رگا" می‌خواندند.

ری معروف به شیخ‌البلاد، بسیار کهنسال و باستانی است و از حیث قدمت با بابل و نینوا هم‌عصر بوده و از قبل از زمان مادها زندگی در این شهر جریان داشته است. در سده‌های نخستین اسلام این شهر از مهم‌ترین شهرها بوده و به‌غیر از بغداد و نیشابور، شهری با آن قابل رقابت نبوده است.